

Noget til den ubemidlede Parts Forældre. I den Henseende vil den Fattige altsaa blive endnu uheldigere stillet end hidtil, og Søndringen mellem de Fattige og de Rige vil blive endnu stærkere.

Spørgsmaalet om Forsørgelsesstedet angaar, da er der allerede sagt saa meget derom, at jeg neppe vilde kunne sige noget Nyt. Jeg skal kun i al Korthed sige, at Fødestedet som Forsørgelsessted er det Æneste, der kan affaste den uhyggelige Sagen efter at blive fri for saadanne Folk, der muligens kunne falde. Opholdskommunen til Byrde; men Betingelsen for at kunne gennemføre dette Skridt er, at vi komme ind paa noget Vignende som det, der blev omtalt af det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Madvig); det vil sige, vi maa sørge for, at Byrden ikke skal blive alt for stor for enkelte Kommuner. Det ærede 6te kongevalgte Medlem (Ussing) har nylig udviklet for os, at de smaa Kommuner havde Fordelen ved at være smaa; og at de derfor ikke altid vare uheldig stilled; men det er heller ikke de smaa Kommuner, hvorom der her væsentligst vil blive Tale; det kan være de allerstørste Kommuner, som kunne blive mest trykkede, naar de nemlig ere saa overbefolkede, at de ikke kunne beholde alle de Kræfter, der høre hjemme i dem; men maa sprede en Del af dem over de andre Kommuner og saa igjen modtage dem til Forsørgelse, naar de i sin Tid i større eller mindre Omfang sendes tilbage. Skal altsaa Fødestedet være det forpligtede Forsørgelsessted, saa maa der i Loven indsættes Bestemmelser enten i den Retning, der er antydet af det ærede 3die Medlem for 8de Kreds (Brind-Seibelin), eller den, der er angivet af det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Madvig), hvorefter den ene Kommune skal komme den anden til Hjælp. Selv om dette imidlertid sker, skal jeg indrømme, hvad der allerede er fremhævet af flere ærede Talere, at Lovforslagets Bestemmelser med Hensyn til Fødestedet kunne fremkalde mange meget ubehagelige Hjemsendelser, idet der kan komme tilbage til Fødekommunen Folk, som i mange Aar have været borte derfra, og jeg er derfor ogsaa kommen til den Overbevisning, at det kan være farligt at gjøre Fødestedet til det forpligtede Forsørgelsessted. Det blev sagt af det ærede 6te kongevalgte Medlem, at vi jo kunne gaa til et Ophold af 10 Aar i den fremmede Kommune som Betingelse for Erhvervelsen af Forsørgelsesret der; men, jo mere vi udvide den niggældende Tidsgraend, desto mere nærme vi os Reglen om Fødestedet som Forsørgelseskommune; det er uomtvisteligt, og vi maa altsaa selv i dette Tilfælde have Bestemmelser, hvorefter den ulige Byrde, der kan falde paa de enkelte Kommuner, bliver udjævnet. Hvad der er at gjøre i saa Henseende, ser jeg ikke i dette Dieblit; men jeg har dog troet at burde fremsette disse Bemærkninger, uagtet de maaske kun ere en Ojntagelse.

Spørgsmaalet om Forsørgelsesmaaden angaar, da er jeg

ikke enig i Lovforslagets Bestemmelser. Vi have Exempler paa, hvad Forsørgelsesanstalter kunne udrette, og at de kunne udrette ikke saa lidt. Der er ikke saa mange Kommuner, som have saadanne Anstalter, men de anses i Reglen som Straffeanstalter, som Noget, man maa være bange for. Dette er ikke rigtigt; thi jeg tror, at Beboerne af disse Anstalter behandles paa de fleste Steder godt. For gamle, hæderlige, udslidte Folk ere de i Reglen et Nyl, hvori disse Gamle leve tilfredse, og naar det er blevet sagt, at det er skærende, at Familien skal skilles, saa forholder det sig jo ikke altid saa. Jeg kjender i det Mindste Anstalter, hvor de Gamle følges ad, idet der er indrettet særlige Værelser for saadanne hæderlige Vægtfolk. Jeg tror, at de Fattige forørges langt billigere og bedre i disse Anstalter, end naar de skulle bo hver i sin Braa, hvorhen der da skal føres Fødemidler, Brændsel osv. Indtræffer der Sygdom, og man skal have en Røne til at passe dem, saa spiser hun maaske Fødemidlerne eller passer dem daarligt, hvad jo let kan ske, naar Tilsynet fra Fattigbestyrelsens Side ikke kan være stadigt. Men for at saadanne Anstalter skulle svare til deres Betsigt, er det ganske vist nødvendigt, at de ikke blive til Tvangsanstalter, og derfor mener jeg, at disse to Slags Anstalter bør holdes ude fra hinanden; der bør i enhver Kommune være en egentlig Forsørgelsesanstalt, hvor de Gamle kunne sidde og lysle med, hvad de formaar, og blive godt forplejede, men hvor ingen saadanne Personer kunne komme ind, som kunne forbitte Stemningen indenfor Anstaltens Mure; saadanne ryggesløse Personer bør derimod sættes hen paa et Sted, hvor de kunne søle, at de ikke for Intet skulle gaa ledige og dovne og trylle om Kommunens Sjæle. Derfor maa det stræbes hen til, at man faar to Slags Anstalter, en for den virkelige Forsørgelse og en for Tvangsarbejde; dersom Bikket ret sættes paa dette, tror jeg — jeg taler naturligvis kun efter min egen ringe Indsigt — at der derved tilbørlig vil kunne opnaas det Samme, som er tilstigt ved den foreslaede Udvidelse af den gensidige Forsørgelsespligt mellem Forældre og Børn. Jeg er enig med det ærede 12te kongevalgte Medlem (Kajser) at forældrelose Børn maa man først og fremmest søge at anbringe hos kærelige Meieforældre, men, kan man ikke faae saadanne, og skulle de udsættes hos daarlige Meieforældre, saa foretrækker jeg, at de blive sendte til en saadan Forsørgelsesanstalt. Der tror jeg ikke, at der kan være Fare for, at de ikke faae en forsvaret Opdragelse, saa at de engang kunne blive nyttige Statsborgere. — Jeg har ikke kunnet indlaate at fremføre disse Bemærkninger navnlig om Bestemmelserne i Lovforslagets 1ste Kapitel, og jeg vil bede ærede Medlemmer om, i den Stands Interesse, som Bestemmelserne navnlig ville ramme, alvorlig at overveie, om disse Bestemmelser dog ikke ville være for strenge.